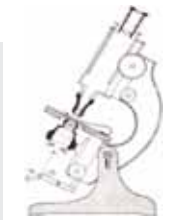

στο μικροσκόπιο...

Αν ο πρωθυπουργός τολμούσε μετάνοια

Του Χρηστού Γιανναρά

Η λογική των δημοσκοπήσεων και η οξυδέρκεια του κοινού αισθήματος το βεβαιώνουν: Αποκλείεται η σημερινή κυβέρνηση να κερδίσει τις προσεχείς εκλογές, όποτε και αν διεξαχθούν.

Αυτή η βεβαιότητα, για έναν ταλαντούχο και φιλόδοξο ηγέτη θα μπορούσε να λειτουργήσει ως πρόκληση: Στους μήνες που του απομένουν (επτά μέχρι το εκβιαστικό τελεσίγραφο του αντιπάλου του) να τολμήσει όσες μεταρρυθμιστικές τομές απέφυγε έως τώρα, τρέμοντας το «πολιτικό κόστος».

Το πολιτικό κόστος το έχει τελεσίδικα εισπράξει, το προκάλεσαν η ατομία και η ανικανότητα, όχι οι σθεναρές μεταρρυθμιστικές πρωτοβουλίες. Τα προγνωστικά δεν ανατρέπονται, ο πρωθυπουργός θα γυρίσει οριστικά στο σπίτι του. Εκ των πραγμάτων, το δίλημά του είναι: αν θα γυρίσει με την αξιοπρέπεια του ηγέτη που, έστω την τελευταία στιγμή, τόλμησε τα καίρια ή με το ισόβιο πια στίγμα του αποτυχημένου. Θα τον έχει κατατροπώσει ο πιο μειονεκτικός αντίπαλος που θα μπορούσε ποτέ να του τύχει.

Το ενδεχόμενο να τολμήσει ο σημερινός πρωθυπουργός την τελευταία στιγμή, το αποκλείουν όλα τα δεδομένα: Δεν τόλμησε τα καίρια και ουσιώδη επτά χρόνια ως ηγέτης της αντιπολίτευσης και πέντε χρόνια ως πρωθυπουργός, θα τολμήσει τους τελευταίους επτά μήνες πριν το τέλος; Δεν έχει τον ψυχισμό που απαιτείται για να διακινδυνεύσει τομές, δεν είχε ποτέ ουσιαστικές φιλοδοξίες, ό-

ραμα που να τον συνεπαίρνει. Στη ζωή του δεν χρειάστηκε να προσπαθήσει ποτέ για τίποτα, γεννήθηκε με όνομα που του εξασφάλιζε κάθε μέρα τον πρώτο λαχνό του λαχείου, βρέθηκε να διαχειρίζεται την πρωθυπουργική μοναρχία, όπως άλλοι κληρονομούν τράπεζα ή εργοστάσιο.

Παρόλα αυτά, η ανάλυση του ουτοπικού ενδεχομένου να τολμήσει ο πρωθυπουργός στο τελευταίο επτάμηνο τα καίρια, δεν είναι περιττή και άγονη, τουλάχιστον για τη θεωρητική σκέψη. Αξίζει τον κόπο να προβληματιστούμε κυρίως: ποια είναι τα καίρια και ουσιώδη που ο πρωθυπουργός θα άξιζε, για την υστεροφημία του, να επιχειρήσει.

Εχουν εντοπιστεί πάμπολλες φορές, επί πολλά τώρα χρόνια: Καίρια και ουσιώδη τολμήματα που περίμενε η ελληνική κοινωνία από τον πρωθυπουργό ήταν τα δημιουργικά αντίμετρα για την ανατροπή των κοινωνικών εγκλημάτων της εικοσαετίας του ΠΑΣΟΚ (και η λέξη εγκλήματα κυριολεκτεί).

Περίμενε η κοινωνία την αποκατάσταση αξιοκρατικής ιεραρχίας στον δημόσιο βίο, στη λειτουργία του κράτους. Αποκατάσταση ελέγχου και αξιολόγησης της ποιότητας, της ικανότητας, της εργατικότητας.

Την εξάλειψη του αμοραλιστικού λαϊκισμού που έχει βυθίσει το κράτος σε εφιαλτική υπερχρέωση και έχει αλλοτριώσει τον συνδικαλισμό σε παρακρατική εξουσία γκανγκστερικών εκβιασμών.

Τον δραστικό κοινωνικό έλεγχο των ασύδοτων ιδιωτικών ΜΜΕ και της διαχείρισης του επαγγελματικού «αθλητισμού» από μαστό-

ρους της κοινωνικής αποχαύνωσης.

Την ανάσχεση της διάλυσης και του ευτελισμού της σχολικής και της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης.

Αυτά τα (ενδεικτικά) κοινωνικά εγκλήματα, που η ψήφος του λαού απαιτούσε να αντιμετωπίσει με ριζοσπαστικές τομές ο πρωθυπουργός, είναι τα στοιχεία ταυτότητας του ΠΑΣΟΚ, συγκροτούν την «πολιτική» του φυσιογνωμία. Η «Νέα Δημοκρατία» όχι μόνο δεν τα κατάγγειλε ποτέ και δεν τα αντιπάλεψε, αλλά τα υιοθέτησε σιωπηρώς και απολύτως, τα συντήρησε επιμελέστατα για δικό της ποταπό κομματικό όφελος και για να μην τυχόν δυσανεστήσει ψηφοφόρους του ΠΑΣΟΚ που ευελπιστούσε να προσεταιριστεί. Ο εκπασοκισμός της Ν. Δ., από την εποχή της αρχηγίας Μητσοτάκη, είναι το πιο νοσηρό σύμπτωμα του πολιτικού μας βίου: Ο αμοραλισμός και ο μηδενισμός έγιναν μονόδρομος. Το διαβόητο βιβλίο Ιστορίας της ΣΤ' Δημοτικού αποτέλεσε τη συμβολική ένδειξη της πολιτικής σύμπλευσης των δύο «κομμάτων εξουσίας».

Να ανακρούσει πρύμνα ο σημερινός πρωθυπουργός, να προσδώσει πολιτική ιδιοπροσωπία στη Ν. Δ. μέσα σε επτά μήνες, με ριζικές τομές, να ανασκευάσει τα παγιωμένα πια κοινωνικά εγκλήματα του ΠΑΣΟΚ, είναι σαφώς ουτοπικό ενδεχόμενο. Αν, όμως, κατανοούσε έστω για ποια θέματα εδώ μιλάμε, θα μπορούσε να προβάλει την αντίρρηση: Με την οριακή πλειοψηφία των εκατό πενήντα ενός (151) βουλευτών, ποιος ηγέτης, ακόμα και ο πιο ταλαντούχος, θα ήταν δυνατό να τολμήσει τομές;

Η αντίρρηση λησμονεί ότι

το θεωρητικό μας σχήμα προϋποθέτει ηγέτη όχι μόνο ταλαντούχο και δημιουργικά φιλόδοξο, αλλά επιπλέον και βεβαιωμένο για την αποτυχία του. Επομένως, έτοιμος να ρισκάρει τα πάντα, αφού δεν θα έχει να χάσει παρά μόνο τον ιστορικό διασυρμό του. Γνώρισμα των αληθινών ηγετών και τεκμήριο μεγαλείου είναι η δημόσια αναγνώριση των λαθών και η ομολογία αποτυχίας.

Αν ήταν, λοιπόν, αληθινός ηγέτης ο σημερινός πρωθυπουργός θα ζητούσε τη λαϊκή έγκριση για τις τομές τις ικανές να απαλλάξουν την ελληνική κοινωνία από τα θεσμοποιημένα πασοκικά εγκλήματα. Έγκριση όχι με εκλογές, που παγιδεύουν τη λαϊκή βούληση στα δόλια τεχνάσματα των «επικοινωνιολόγων». Έγκριση με έγκυρη δημοσκόπηση. Αν εγκρίνει ο λαός ή αν απορρίπτει την αξιοκρατία. Τον ακομμάτιστο και μη επαγγελματικό συνδικαλισμό. Τον κοινωνικό έλεγχο αξιοπιστίας, ποιότητας, γλωσσικής ορθότητας των ΜΜΕ. Την κατάργηση του κρατικού τζόγου και της κρατικής προστασίας του εξηλιθωτικού «φιλαθλητισμού» Τη ριζική, από τα θεμέλια αναδόμηση του εκπαιδευτικού συστήματος. Τον θεσμικό χωρισμό του κράτους από το εκάστοτε κυβερνών κόμμα.

Αν η δημοσκόπηση δώσει σε τέτοιες τομές το κύρος πλειοψηφικής λαϊκής απαιί-

τησης, η οριακή πλειοψηφία στο Κοινοβούλιο δεσμεύεται, κατά τεκμήριο, να συμπράξει χωρίς αποστασίες. Αλλά και να υπάρξουν εξαγορασμένοι αποστάτες, την υστεροφημία του ο πρωθυπουργός θα την έχει κερδίσει.

Σε επτά μήνες προλαβαίνουν να σχεδιαστούν και να εφαρμοστούν οι μεταρρυθμιστικές τομές σε τόσο καίριους τομείς του κοινωνικού βίου; Ίσως ναι, ίσως όχι. Προλαβαίνει όμως η εξαγγελία και η ανάληψη της προσπάθειας με επιστροφή της καλύτερης ανθρώπινης ποιότητας που διαθέτει η ελληνική κοινωνία έξω από τα πασιφανώς σάπια «κόμματα εξουσίας» να αλλάξει ριζικά την εικόνα του σημερινού πρωθυπουργού, αλλά και την πολιτική φυσιογνωμία του οριστικά χρεοκοπημένου κόμματός του.

Το σενάριο είναι εντελώς, μα εντελώς ουτοπικό, στην κυριολεξία όνειρο θερινής νυκτός. Ρεαλιστική πρόβλεψη είναι ότι ο πρωθυπουργός θα προκηρύξει εκλογές το φθινόπωρο, λιγότερο πιθανό, τον Μάρτιο. Με τον φαλκιδευμένο εκλογικό νόμο πρωθυπουργός θα αναδειχθεί ο θλιβερός ολίγιστος – οι ανά τον κόσμο «Φιλέλληνες» θα καγχάσουν σαρδόνια με τον παρακματικό αυτεξευτελισμό του Ελληνισμού. Το ψυχωροράγημα θα συνεχιστεί, άγνωστο ως πότε. Ανεπισημάτως.